

Granskning av Renova AB

– verksamhetsåret 2024

2025-01-31

Missiv till Renova AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av koncernen avseende verksamhetsåret 2024.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskning som har genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar som framgår av denna redogörelse.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i huvudsak har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Följande rekommendationer lämnas:

Koncernen rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras i enlighet med stadens riktlinje och Handbok för systematiskt brandskyddsarbete.

Koncernen rekommenderas att stärka arbetet och dokumentationen för riskhanteringen så att det är en tydlig koppling från identifierad risk, vidtagen åtgärd till de tillkommande åtgärderna och eventuella kontroller.

Koncernen rekommenderas att säkerställa följsamhet gentemot stadens riktlinje för informationssäkerhet (från 2023).

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 19 juni 2025.

Göteborg den 31 januari 2025

Bengt Rundberg
Lekmannarevisor

Birgitta Adler
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Lekmannarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelserna ligger till grund för lekmannarevisorernas uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2024-00072

Innehåll

1	Samlad bedömning.....	5
1.1	Rekommendationer	5
2	Grundläggande granskning	6
2.1	Verksamhet	6
2.2	Ekonomi	6
2.3	Intern kontroll.....	7
2.4	Bedömning	7
3	Systematiskt brandskyddsarbete	8
3.1	Granskningsresultat.....	8
3.1.1	Övergripande ansvar för arbetet	9
3.1.2	Dokumentationen brister i flera fall.....	9
3.1.3	Utbildningar och övningar	9
3.1.4	Återrapportering av SBA till styrelsen	10
3.1.5	Hantering av litium jon-batterier	10
3.2	Bedömning	10
4	Intern styrning, uppföljning och kontroll – riskhantering	11
4.1	System och planering av övergripande riskhantering.....	11
4.2	Risken för oegentligheter.....	12
4.3	Arbetet med att identifiera och analysera risker	12
4.4	Uppföljning av riskreducerande åtgärder	13
4.5	Bedömning	14
5	Uppföljning av tidigare granskning	15
5.1	Uppföljning av arbetet med informationssäkerhet	15
5.1.1	Bedömning	16
5.2	Uppföljning av kontinuitetshantering i samhällsviktig verksamhet.....	16
5.2.1	Bedömning	17

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna koncernens verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- systematiskt brandskyddsarbete
- intern styrning, uppföljning och kontroll - riskhantering
- uppföljning.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med koncernen.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av koncernen, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att koncernens interna kontroll delvis har varit tillräcklig.

I de fördjupade granskningarna av det systematiska brandskyddsarbetet och koncernens riskhantering bedömer vi att koncernen delvis har en tillräcklig styrning och kontroll.

Vid uppföljning av tidigare års granskning noteras att en rekommendation kvarstår.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Koncernen rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras i enlighet med stadens riktlinje och Handbok för systematiskt brandskyddsarbete.
- Koncernen rekommenderas att stärka arbetet och dokumentationen för riskhanteringen så att det är en tydlig koppling från identifierad risk, vidtagen åtgärd till de tillkommande åtgärderna och eventuella kontroller.

Följande rekommendationer kvarstår sedan tidigare år:

- Koncernen rekommenderas att säkerställa följsamhet gentemot stadens riktlinje för informationssäkerhet.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma koncernens ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har koncernen genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har koncernen en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har koncernen sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på koncernens övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Koncernen ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur koncernen har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att koncernen har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Vidare visar granskningen att koncernen har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett koncernen. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har i delårsrapporter och i årsrapporten.

Inga större avvikelser har noterats i styrelsens hantering vid beslutsfattande.

2.2 Ekonomi

Koncernen ska se till att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramar som beslutats av styrelsen. Koncernen ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat koncernens styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att koncernen i huvudsak har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna för året. Koncernen kommer enligt prognosen i delårsrapport per augusti att ha investeringar på 364 miljoner kronor jämfört med budget på 400 miljoner kronor.

Granskningen visar vidare att koncernen i huvudsak har följt upp sin ekonomi kontinuerligt. Avvikelsen i prognosen i delårsrapporten per augusti avseende investeringar förklaras inte i delårsrapporten.

2.3 Intern kontroll

Koncernen ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Koncernen ska även följa upp och utvärdera detta arbete.

Vi har översiktligt granskat koncernens interna styrning, uppföljning och kontroll samt genomfört en fördjupad granskning av arbetet med riskhantering. Granskningen visar att den interna kontrollen har följts upp och att koncernens system för styrning, uppföljning och kontroll har utvärderats. I avsnitt 4 redogör vi för våra iakttagelser kring koncernens arbete med riskhantering.

Under 2024 har Renovakoncernen arbetat med att stärka den interna kontrollen i fordonsanskaffningsprocessen utifrån de rekommendationer som revisionsbyrån EY lämnade 2023. Bakgrunden till EY:s rekommendationer var en utredning om felaktiga och misstänkt oegentliga utbetalningar till en fordonsleverantör. Revisionskontoret har följt arbetet under året och konstaterar att Renovakoncernen har vidtagit de flesta av de åtgärder som EY föreslog och att det finns en planering för det arbete som återstår.

Enligt intervjuer med representanter för koncernledningen ska tre fordon levereras av de fem som ingick i den ursprungliga beställningen. Återbetalningen för de avbeställda fordonen motsvarar ett belopp på 12 miljoner kronor och ska följa den plan som Renovakoncernen och bolaget H2X kommit överens om. En första delåterbetalning har gjorts under året. En andra delåterbetalning skulle ha gjorts i september men hade ännu inte genomförts i början av december.

Revisionskontoret kommer att fortsätta följa ärendet och den överenskomna återbetalningsplanen.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att koncernen i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.

3 Systematiskt brandskyddsarbete

Enlig lagen om skydd mot olyckor (2003:778) har kommunen, för att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö, ansvar att vidta åtgärder för att förebygga bränder och skador till följd av bränder. För att uppnå ett skäligt brandskydd ska koncernen, enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps allmänna råd och kommentarer, bedriva ett systematiskt och kontinuerligt brandskyddsarbete.

Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) innebär att på ett strukturerat sätt planera, utbilda, öva, dokumentera, kontrollera, åtgärda och följa upp brandskyddsarbetet i organisationen för att skapa en allmän medvetenhet om de risker och de skyddsanordningar som finns.

Utgångspunkten för säkerhetsarbetet i Göteborgs Stad är stadens gemensamma säkerhetspolicy. För att uppnå ett skäligt brandskydd ska koncernen följa stadens riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete.

Om koncernen inte bedriver ett ändamålsenligt och systematiskt brandskyddsarbete finns risk för att människors liv och hälsa äventyras. Under de senaste åren har även batteribränder uppstått i anslutning till Renovas återvinningsanläggningar. Orsaken uppges vara den ökande mängden lättantändliga litium jon-batterier. Mot bakgrund av de ökade risker för bränder som batterier, och felaktigt sorterat material i avfallet i stort kan innebära, är det av stor vikt att koncernen säkerställer ett välfungerande, systematiskt och förebyggande brandskyddsarbete.

Syftet med granskningen är att bedöma om Renovakoncernen bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete i enlighet med gällande lag och stadens riktlinjer, både generellt och vid hanteringen av felaktigt sorterat avfall. Vi har genomfört granskningen genom att intervjua representanter för koncernledningen och personal vid för fyra anläggningar, samt genom att granska övergripande och lokala dokument. Vi har även besökt två av dessa anläggningar.

Följande revisionskriterier ligger till grund för granskningen:

- 7 § 6 kap kommunallagen
- lagen om skydd mot olyckor (2003:778)
- Göteborgs Stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete
- Handbok för systematiskt brandskyddsarbete.

3.1 Granskningsresultat

I det här avsnittet beskriver vi de iakttagelser som vi har gjort inom ramen för granskningen.

3.1.1 Övergripande ansvar för arbetet

Renovakoncernens säkerhetschef ansvarar för det systematiska brandskyddsarbetet. Under hösten 2024 har det pågått ett arbete med att ta fram nya gemensamma rutiner och mallar för brandskyddsarbetet. Den nya styrningen innebär en tydligare gemensam struktur för arbetet som tidigare två olika chefer ansvarade för.

För koncernens anläggningar innebär den nya rutinen och mallarna att SBA-arbetet ska beskrivas i ett dokument kallat SBA-pärmen.

I en sammanställning över koncernens olika anläggningar framgår bland annat vem som är brandskyddsansvarig, antal personer som normalt vistas i byggnaden samt SBA-nivå enligt stadens riktlinjer.

3.1.2 Dokumentationen brister i flera fall

Vår granskning av dokumentationen för fyra anläggningar visar att tre av dessa har börjat använda de nya mallarna men att de har kommit olika långt. På den fjärde anläggningen använder man fortfarande en äldre struktur för sin dokumentation.

Vid tre av de fyra anläggningarna finns en dokumenterad brandskyddsorganisation där ansvaret framgår. På den fjärde anläggningen framgår det inte av dokumentationen vem som är brandskyddsombud.

För samtliga fyra anläggningar finns en dokumenterad utrymningsorganisation där roller framgår, men för en av anläggningarna saknas uppgift om återsamlingsplats i SBA-dokumentationen.

Tre anläggningar har verksamhetsbeskrivningen enligt den nya rutinen i ett dokument men den fjärde anläggningen har de olika uppgifterna som ska finnas avseende verksamhetsbeskrivningen i olika dokument.

Vid granskningstillfället hade bara en anläggning gjort en riskanalys avseende SBA för 2024.

När det gäller egenkontroller visar granskningen att samtliga frågor inte har besvarats vid två av de tre anläggningar som använder SBA-pärmen. Detta skulle kunna bero på att kontrollen inte är tillämplig, men det är inte något som framgår av dokumentationen. Vid den fjärde anläggningen har de använt dokumentet "checklista" för redovisning av det systematiska brandskyddsarbetet. En brist i detta dokument är att det inte framgår vilket datum kontrollen är gjord, endast vilket år.

En generell brist när det gäller egenkontrollerna är att det inte framgår av dokumentationen när en brist ska åtgärdas och vem som är ansvarig för det.

3.1.3 Utbildningar och övningar

Vid Renovakoncernen får nyanställda en introduktionsutbildning som bland annat innehåller information om det systematiska brandskyddsarbetet.

Granskningen visar vidare att de fyra anläggningarna har en dokumenterad utbildningsplan.

Av SBA-pärmen framgår att utrymningsövningar ska genomföras. Av intervjuerna med personal vid två anläggningar framgår att de har genomfört utbildningar och övningar under året. Dessa personer gör också bedömningen att personalen på anläggningarna har tillräcklig kunskap och kännedom om SBA.

3.1.4 Återrapportering av SBA till styrelsen

I koncernens säkerhetsrapport för 2024 finns en beskrivning av vilka åtgärder som har vidtagits under året gällande arbetet med SBA. Rapporten presenterades på styrelsemötet i november.

3.1.5 Hantering av litium jon-batterier

I granskningen har vi ställt frågor specifikt om hanteringen av litium jon-batterier. Felaktig sortering av litium jon-batterier kan leda till brand, dels i sopbilar, dels på återvinningscentraler.

Enligt intervjuer med representanter för koncernen har de arbetat med att vidta åtgärder och ta fram nya rutiner under de senaste åren. Bland annat har det handlat om kontroller gentemot kunder och om att informera om vikten av att sortera avfall rätt. Litium jon-batterier ska sorteras som el- och elektronikavfall när de kasseras. Eftersom risken för felsortering inte går att undvika helt, arbetar man också med rutiner för de situationer då avfall kommer in felaktigt. Rutinerna syftar till att kunna minska skadan om det uppstår brand eller rök.

3.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att Renovakoncernen i huvudsak bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete.

Vi ser positivt på att koncernen har infört en standardiserad SBA-pärm för anläggningarna vilket ökar förutsättningarna för ett likvärdigt arbete inom koncernens olika delar. Revisionskontoret bedömer dock att det finns behov av att fortsätta arbetet med dokumentationen eftersom det finns brister i detta avseende vid flera anläggningar.

Mot bakgrund av de iakttagelser som gjorts i granskningen lämnar vi följande rekommendation till koncernen:

Koncernen rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras i enlighet med stadens riktlinje och Handbok för systematiskt brandskyddsarbete.

4 Intern styrning, uppföljning och kontroll – riskhantering

Nämnders och bolagsstyrelsernas styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska vara systematisk, förebyggande och utvecklingsinriktad. Den ska bidra till att oavsiktliga och avsiktliga fel och brister kan upptäckas i tid och till att säkra tillgångar och förhindra förluster.

Revisionskontoret har granskat Renovakoncernens arbete med den övergripande riskhantering. Riskhantering ska därutöver ske inom flera olika områden, däribland brand och personsäkerhet.

Granskningen har syftat till att bedöma om koncernens system för intern styrning, uppföljning och kontroll är tillräckligt och ändamålsenligt med avseende på riskhantering. Vi har genomfört granskningen genom intervjuer med tjänstepersoner på olika nivåer i verksamheten och har analyserat rutiner och övrig dokumentation kopplad till riskanalysarbetet för 2023, 2024 och 2025.

I granskningen har vi använt oss av följande revisionskriterier:

- Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll
- Göteborgs Stads vägledning för styrning, uppföljning och kontroll – risk.

4.1 System och planering av övergripande riskhantering

Enligt *Göteborgs Stads riktlinje för intern styrning och kontroll* ska det finnas ett system för som är anpassat för verksamhetens förutsättningar och behov samt dess olika styr- och beslutsnivåer.

Riskhanteringen för olika riskområden ska sammanställas i en samlad riskbild för verksamhetsområdet. Syftet med den samlade riskbilden är att ge en bild av verksamhetens mest väsentliga risker utifrån ett bolagsstyrelseperspektiv. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas.

Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden eller processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår. Syftet med den interna kontrollplanen är att ta reda på om den interna kontrollen fungerar på ett tillfredsställande sätt men också att kunna ifrågasätta befintliga åtgärder och vid behov kunna komma med förbättringsförslag såsom nya åtgärder.

Renovakoncernens arbete med riskanalyser styrs genom rutinen *Riskhantering, övergripande*. Rutinen omfattar alla affärsområden och staber inom koncernen. Cheferna för de olika verksamhetsområdena ansvarar för att sammanställa sina risker och skicka in och redovisa dem till koncernledningen. Samtliga åtta riskanalyser presenteras för AU (arbetsutskottet till styrelsen), samt ett förslag på

samlad riskbild. Därefter presenteras förslaget för styrelsen. Enligt rutinen ska risker bedömas utifrån sannolikhet för och konsekvens av att risken inträffar.

Sammanställningen av riskhanteringen på koncernövergripande nivå utgör en del av affärsplanearbetet och ligger till grund för den interna kontrollplanen som styrelsen ska fatta beslut om.

Granskningen visar att den samlade riskbilden och internkontrollplanen för 2024 och 2025 är ett och samma dokument. Det framgår inte om styrelsen rent formellt fattat något beslut om den samlade riskbilden, däremot finns beslut om internkontrollplanen. Vi konstaterar också att den samlade riskbilden och internkontrollplanen inte fullt ut följer stadens riktlinje och vägledning eftersom det inte är tydligt vilka åtgärder som har vidtagits och vilka som är nya. Det är inte heller helt tydligt vilka kontrollaktiviteterna är.

4.2 Risken för oegentligheter

Risken för förekomst av oegentligheter ska alltid vara en del av verksamheternas riskhantering för att förhindra och motverka oegentligheter i verksamheten. Göteborgs Stad tillämpar en bred definition av begreppet, där oegentligheter innebär att utnyttja en offentlig ställning för att uppnå otillbörlig vinning för sig själv eller andra.

Det finns en beskrivning av förtroendeskadligt beteende och oegentligheter i den mall för riskhantering som verksamheterna ska använda sig av när de analyserar sina risker. I koncernens rutin för den övergripande riskhanteringen finns en hänvisning till mallen, men det framgår inte av själva rutinen att risken för oegentligheter ska vara en del av riskhanteringen. Enligt intervjuer med representant för koncernen värderas alltid oegentlighetsrisker och lyfts upp i den samlade riskbilden om den anses vara hög.

Risken för oegentligheter behöver per definition inte ingå i den samlade riskbilden. Risken för oegentligheter behöver dock ingå i riskbedömningen som leder fram till framtagandet av den samlade riskbilden. Det varierar om risken för oegentligheter finns med i de åtta övergripande riskanalyserna som utgör grunden för den samlade riskbilden och internkontrollplanen. Färre än hälften hade med risken för oegentligheter i sin övergripande riskanalys för 2024 respektive 2025.

4.3 Arbetet med att identifiera och analysera risker

Aktiviteterna som genomförs inom ramen för riskhanteringen bör vara spårbara och riskhanteringsprocessen bör därför dokumenteras. Enligt koncernens rutin för den övergripande riskhanteringen ska själva risken beskrivas, därtill vad som orsakat risken följt vad konsekvensen blir. De identifierade riskerna ska dokumenteras i mallen för riskhantering.

Rutinen för riskhantering delar in risker i fyra huvudkategorier – strategiska, finansiella, operativa samt efterlevnadsrisker. För varje riskkategori finns

underkategorier, för vilka respektive affärsområde eller stab pekas ut som ansvarig. Syftet med att peka ut ansvaret för olika riskkategorier är att säkerställa att riskområden tas om hand.

Intervjuerna visar att berörda chefer i verksamheten känner till den gemensamma rutinen och använder sig av den mall för riskhantering som den hänvisar till. De olika riskkategorierna som följer av mallen fungerar som utgångspunkt i arbetet, även om det framkommer vid intervjuerna att det därutöver kan tillkomma risker när identifierade risker inte riktigt ryms inom de fasta kategorierna.

Vi noterar att mallen för riskhantering innehåller delar som hör till arbetet med kontinuitetshantering, vilket i sig styrs av en annan rutin. Enligt intervjuerna är det inte helt tydligt för alla chefer hur de ska använda de olika delarna av mallen.

Granskningen visar att arbetet med att analysera riskerna för de åtta övergripande riskanalyserna ofta genomförs inom respektive ledningsgrupp, till vilken enhetscheferna tar med sig de risker som de har identifierat inom sitt område.

4.4 Uppföljning av riskreducerande åtgärder

Enligt *Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll* ska den interna kontrollplanen följas upp i den omfattning som respektive styrelse eller nämnd fastställer. Uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ska ingå som en del av den löpande uppföljningen. Enligt *Göteborgs Stads vägledning för styrning, uppföljning och kontroll – risk* behöver en bedömning göras av om åtgärderna haft avsedd effekt eller om nya åtgärder krävs och uppföljning ska ske löpande/årligen.

Enligt koncernens rutin för riskhantering ska det dokumenteras i ett så kallat riskhanteringsprotokoll om en åtgärd har fått avsedd effekt. Sex månader efter genomförd riskanalys ska det ske en uppföljning.

I granskningen har vi inte kunnat se att styrelsen fattat beslut om när internkontrollplanen ska följas upp. Styrelsen får dock en uppföljning av internkontrollplanen vid två tillfällen under året.

I uppföljningen av internkontrollplanen finns kortfattad information om status på riskområdet och ibland vilka åtgärder som har vidtagits, men det saknas information om åtgärderna har önskvärd effekt. Det bekräftas också av intervjuerna med representanter för koncernen. Enligt dessa består uppföljningen av internkontrollplanen av att kontrollera eller bevaka att riskreducerande åtgärder har genomförts. Samtidigt kan värdet på en risk ändras i samband med att internkontrollplanen följs upp.

Enligt intervjuer med ansvariga för två av de riskanalyser som ligger till grund för samlad riskbild och internkontrollplan följer de inte heller upp om vidtagna åtgärder har effekt. Revisionskontoret konstaterar att detta gör det svårt att värdera om befintliga åtgärder är rätt åtgärder eller om de kan behöva justeras eller ersättas av nya.

Granskningen visar att dokumentationen av riskhanteringsprocessen behöver utvecklas. Det är svårt att utläsa varför en risk har värderats högre eller lägre i den dokumentation som vi haft tillgång till. Vi konstaterar också att rutinen behöver uppdateras eftersom det inte finns något sådant riskhanteringsprotokoll som rutinen hänvisar till.

4.5 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att koncernens system för intern styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak är tillräckligt och ändamålsenligt avseende riskhantering. Men det finns förbättringsområden.

Revisionskontoret bedömer att koncernens system för riskhantering är anpassat för verksamhetens förutsättningar och behov. Vi noterar dock att den samlade riskbilden inte fullt ut följer stadens riktlinje och vägledning eftersom det inte framgår tydligt vilka åtgärder som redan har vidtagits för att minska riskerna och vilka som är nytillkomna. Det är viktigt att det framgår så att kopplingen mellan risk och åtgärd samt i vissa fall också kontroller, är tydlig. Revisionskontoret bedömer också att koncernen behöver utveckla sitt arbete med att följa upp åtgärder som vidtas i syftet att minska risker inom olika områden.

Vi ser att koncernen skulle kunna stärka det övergripande riskarbetet ytterligare genom att även i rutinen hänvisa till att risken för oegentligheter ska utgöra en del av analysen.

Mot bakgrund av de iakttagelser som gjorts i granskningen lämnar vi följande rekommendation till koncernen:

Koncernen rekommenderas att stärka arbetet och dokumentationen för riskhanteringen så att det är en tydlig koppling från identifierad risk, vidtagen åtgärd till de tillkommande åtgärderna och eventuella kontroller.

5 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till koncernen tidigare år.

5.1 Uppföljning av arbetet med informationssäkerhet

På uppdrag av lekmannarevisorerna granskade revisionskontoret 2023 Renova-koncernens arbete med informationssäkerhet. Granskningen resulterade i följande rekommendation till koncernen:

Koncernen rekommenderas att säkerställa följsamhet gentemot stadens riktlinje för informationssäkerhet.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom intervjuer och dokumentstudier. Uppföljningen visar att flera åtgärder har vidtagits för att stärka arbetet med informationssäkerhet men att arbete återstår.

En informationssäkerhetsansvarig har anställts och tillsammans med arkivansvarig och säkerhetschef utgör enheten för säkerhet ett stöd till koncernen i frågor om och uppföljning av informationshanteringen. Flera utbildningsinsatser har genomförts med olika funktioner inom koncernen, både i form av så kallade workshops, andra utbildningsinsatser och i samband med arbetsplatsträffar. Enligt intervjuer med tjänstepersoner har utbildningsnivån höjts.

Under hösten 2024 har vd fastställt en anvisning för informationssäkerhetsarbetet men den är inte implementerad ännu. Anvisningen innehåller bland annat beskrivningar av ansvar och roller för system- respektive informationsägare i koncernen. Parallellt med att anvisningen implementeras pågår andra utvecklingsarbeten som är kopplade till informationshantering och som förväntas bidra till att etablera roller och ansvarsfördelning. Enligt intervjuerna återstår dock fortfarande arbete kring detta.

En central fråga för informationssäkerhetsarbetet är klassningen av information utifrån vilket skydd den ska ha. Enligt intervjuerna är detta en prioriterad fråga och ett första steg har varit att genomföra informationsklassning utifrån dokumenthanteringsplanen. Allmänna handlingar har nu en klassning. Arbetet med att klassificera olika system är påbörjat men inte slutfört och det förväntas pågå åtminstone under 2025. En viktig fråga är var system som innehåller känslig information ska lagras.

Ytterligare arbete som återstår att slutföra är att ta fram en förteckning över koncernens informationstillgångar och att stärka arbetet med behörighetshantering för bland annat olika system i verksamheten.

Revisionskontoret konstaterar att Renovakoncernen har haft ett tydligt fokus på att stärka arbetet kring informationssäkerheten under året. Arbetet har fått en

tydlig plats i organisationen. Samtidigt återstår viktiga delar att arbeta vidare med under kommande år.

5.1.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att koncernen inte har omhändertagit rekommendationen. Rekommendationen kvarstår.

Koncernen rekommenderas att säkerställa följsamhet gentemot stadens riktlinje för informationssäkerhet.

5.2 Uppföljning av kontinuitetshantering i samhällsviktig verksamhet

På uppdrag av lekmannarevisorerna granskade revisionskontoret 2022 Renova AB och Renova Miljö AB:s kontinuitetsförmåga. Granskningen syftade till att bedöma om bolagen har en ändamålsenlig kontinuitetsplanering. Granskningen resulterade i följande rekommendationer till koncernen:

Renova AB rekommenderas att i samtliga delar stärka kontinuitetsförmågan. Särskilt fokus behöver ägnas insamlingsverksamheten.

Renova Miljö AB rekommenderas att åtgärda de brister som finns i kontinuitetsförmågan.

Vi har i år följt upp rekommendationerna genom intervjuer och granskning av dokumentation.

Uppföljningen visar att Renovakoncernen har bedrivit ett arbete i syfte att stärka kontinuitetsförmågan och att flera åtgärder har vidtagits. Under 2023 tog koncernens ledningsgrupp beslut om en handlingsplan med åtgärder och uppföljningen visar att dessa åtgärder nu i huvudsak har vidtagits.

Arbetet med kontinuitetshantering styrs genom en rutin som vd har fastställt och som omfattar hela koncernen. Enligt rutinen följer kontinuitetshantering totalt sju steg, varav det första steget handlar om att identifiera kritiska beroenden, nästa steg är att identifiera risker utifrån vad som kan påverka Renovakoncernens åtaganden och kritiska beroenden. Detta följs av bedömning av risker och riskbehandling. Det femte steget handlar om att fatta beslut om och genomföra åtgärder som är relevanta för verksamheten och för att undvika negativ påverkan på samhället. De störningar som kan uppstå ska planeras för genom kontinuitetsplaner – vilka därefter ska testas och utbildningar ska ges till dem som berörs.

Uppföljningen visar att koncernen har analyserat och kartlagt vilka delar i verksamheten som är samhällsviktiga och har identifierat vilka resurser som krävs för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Koncernens åtaganden och kritiska beroenden är enligt uppgift kartlagda utifrån krav i lagar, förordningar, ägardirektiv och övriga styrande dokument. Riskhanteringen i kontinuitetshanteringsprocessen är en del av den befintliga riskhanteringsprocessen. Riskhanteringsprocessen har kompletterats med bedömning av påverkan på koncernens

åtagande och kritiska beroende i samband med riskidentifiering. I de fall en risk bedöms kunna påverka koncernens åtagande, ska ett övervägande göras om det finns behov av att upprätta en kontinuitetsplan. Det finns en särskild mall för kontinuitetsplaner.

Enligt intervjuerna återstår det arbete med att ta fram kontinuitetsplaner. Samtliga kontinuitetsplaner bedöms vara klara under 2025.

Kontinuitetsarbetet följs upp i samband med den årliga genomgången av riskarbetet. Under 2025 kommer koncernledningen att uppdatera listan över kritiska beroenden i samband med detta. Då kommer också en utbildningsinsats att genomföras. Sedan tidigare har koncernledningen genomgått utbildning i kontinuitetshantering.

5.2.1 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att koncernen har omhändertagit rekommendationerna.